

OTAZNÍKY ČESKÉ OCHRANY PŘÍRODY

a) Období bezprostředních vazeb na přírodu

Zde platil t.zv. "selský rozum", který vyplýval z poznávání vazeb a zákonitostí přírody. Ten byl v minulé ochraně přírody Česka východiskem pro vymezení principu předběžné opatrnosti, zásady sledování globálních vazeb a lokálního jednání (to ještě nedošlo ke klimatickému rozvratu a platila posloupnost jaro - léto - podzim - zima), ale i zajišťování aktivní péče o dochované domácí hodnoty přírody a krajiny vhodnými opatřeními (neboť příroda je živý organismus a stejně jako člověk potřebuje mnohdy naši pomoc). Velká část tehdejších obyvatel byla bezprostředně či existenčně navázána na přírodu, proto věděla, že k její udržitelnosti je jí třeba pomáhat. Československá republika byla vyhlášena 28. října 1918. Ještě před 100 lety se třetina obyvatel Česka živila zemědělstvím a lesnictvím, přičemž průměrná velikost zemědělského hospodářství nedosahovala ani 5 ha (Kučera 1994). Naše příroda měla charakter filigránské mozaiky krajinné struktury, kde se střídaly drobné i větší plochy luk, polí, pastvin, mokřadů, vod, lesů a rozptýlené zeleně, proto bylo Česko označováno jako "zahrada Evropy". V krajině byly četné prameny, v nezregulovaných vodních tocích se dalo bez problémů koupat, někdy i pít. Tato krajina byla charakteristická tzv. malým koloběhem vody, látek a energií. Zemědělci - sedláci jako vlastníci půdy s ní zacházeli tak, aby byla trvale úrodná, tzn. udržovaly půdní humus. U většiny vsí byla obecní pastevní draha s bohatou biodiverzitou, v krajině bylo množství rozptýlené trvalé zeleně. Jedinečná tvorba krajiny se uskutečnila nejen na Třeboňsku a Lednicko-valtickém areálu, ale i na množství komponovaných barokních úprav krajin. Vznikající a rozšiřující se turismus (podporovaný světově ojedinělým systémem značení a výstavby turistických tras) se s ochranou přírody nerozcházel.

b) Období výroby "Třetí velkoněmecké říše"

Za nacistické (národně socialistické), fašistické (totalitně nacionalistické) ideologie, opírající se o nadřazenost "nordické (arijské) rasy", ale i o "sociální darwinismus" a pseudovědeckou potřebu rasové čistoty vznikl požadavek vytvoření "Třetí velkoněmecké říše". Nacismus vznikl v období krize a obyvatelům nabízel východisko sociální demagogií a nacionalismu, s prvky irracionalismu, okultismu a esoterismu přírodních sil. Česko bylo okupováno 15. 3. 1938, přičemž Slované měli být zlikvidováni, příp. odvezeni na Sibiř k nuceným pracím a Židé vyhlazeni. Počty lidských obětí přesáhly 70 milionů (z toho vojenských cca 30 milionů). Politicky byla příroda oficiálně sledována zejména jako zdroj surovin a energií, území jako výrobní vojenských a válečných potřeb či jako vojenská základna. V lesích docházelo k těžbám potřebné hmoty dřeva tzv. holou sečí bez dalšího zalesňování (takže vnikaly těžko zalesnitelné holiny), přičemž došlo k přetěžení 4 ročních etátů, kůrovec se nezpracovával, Děsivým paradoxem je, že v době, kdy koncentračních táborech byly popravovány vlaky lidí, nacisté přijaly detailní zákony na ochranu zvířat. Biologie se dostala na popřední místo, byla vyhlášena řada rezervací a založena psychologie zvířat (etologie), ale také pseudovědecká eugenika (cílené šlechtění lidského genofondu k získání lepšího genetického kódu) a rasová hygiena, podporované tehdejším výzkumem. Přirozený přírodní výběr měl být nahrazen umělým (tedy slabé je třeba zabít, protože jinak by automaticky nevymřeli). Nacisté si vytvořili kult vlka, jako symbol své moci (věrnost, dodržování hierarchie, divokost, odvaha a krutost), v r. 1934 vydalo Německo zákon na ochranu vlků. Hitlerovo krycí jméno bylo Wolf / vlk, příslušníky SS označoval Hitler jako vlčí smečku. V rozporu s dravčí identifikací bylo však jejich vegetariánství (Führer / vůdce A. Hitler, zástupce vůdce R. Hess, ministr propagandy / tisíckrát opakovaná lež se stává pravdou J. Goebbels, vůdce SS H. Himler. Rakouský zoolog Konrád Lorenz, zakladatel etologie, obdržel Nobelovu cenu (za fyziologii a medicinu). Za Protektorátu Čech a Morava měl být veřejný život a hospodářství nedílnou součástí života Říše. Pouze malá skupinka obyvatel se přiklonila k nacismu (např. ministr Moravec), většina obyvatel byla protiněmecká (tajně poslouchala vysílání z Londýna nebo z Moskvy), malá část pak kolaborovala k ideologii Německé říše (ovládnutí světa). Největší partyzánský odboj byl soustředěn v rozsáhlých lesích

Českomoravské vysočiny. V obcích byly vyvěšovány švabachem psané rozkazy o popravách neloajálních českých vlastenců. Fašistické Hitlerovy plány na ovládnutí Evropy nordickou rasou znamenaly likvidaci či vystěhování nevhodných lidí - Slovanů na Sibiř, (přičemž díky světové válce, vedené Rakušanem Hitlerem, jsme se ekonomicky propadly z 12 pořadí na 55. pořadí).

c) Období výroby "beztržní společnosti"

Po německé nadvládě byly v r. 1945 lesy zplundrovány a došlo k rozsáhlé kůrovcové kalamitě, přesto i přes poválečný nedostatek pracovníků došlo k jejímu brzkému zvládnutí zejména brigádami dělníků z továren i úřadů, vojáků a studentů ze škol. Po vystěhování Němců z pohraničí docházelo k organizovanému dosídlování Volyňskými Čechy, Slováky z Rumunska, Zakarpatskými Ukrajinci, Jugoslávci české a slovenské národnosti, krajany z Ameriky i některými migranty, avšak většina z nich, vzhledem k náročným a velmi odlišným podmínkám tam nevydržela.

Za komunistické ideologie po "Vítězném únoru" 1948 bylo Československo politicky ovládnuto Komunistickou stranou, která ideologicky vyhlásila socialismus a provedla (dle instrukcí vedení KS SSSR) násilnou kolektivizaci zemědělské půdy při vzniku tzv. Jednotných zemědělských družstev. To tvrdě postihlo soukromé zemědělce, přičemž vlastníci více než 5 ha byli označeni jako "kulaci" a bylo s nimi zacházeno jako s nepřáteli (kolektivizace byly dokončena v letech 1954 - 1960). Při scelování půd došlo likvidací rozptýlené krajinné zeleně, mezi a polních cest nejen k zásadnímu narušení krajinné mozaiky a krajinného rázu, ale zejména retenčních a protierozních funkcí krajiny a nik pro hmyz, ptáky a drobné živočichy. Někdejší chápání potřeb ochrany přírody směřovalo zejména na pralesní lokality a přitažlivé geomorfologické útvary a jejich biotu. V Česku prvním velkoplošným chráněným územím byla Chráněná krajinná oblast Český ráj, vyhlášená v r. 1954, druhým CHKO Moravský kras z r. 1956. Organizace kritizující nebo sdělující jaký je skutečný stav přírody byly stranicky nepřijatelné (příroda za socialismu nemohla být ekologicky nestabilní). Proto nezávislé sdružení přátel přírody TIS (Sbor ochrany přírody Společnosti Národního muzea) založené po Pražském jaru v r. 1959, které organizovalo i celostátní akce Strom republiky, Den ptactva (1. duben), Dny ochrany přírody (dnes uváděné jako Den Země), festivaly přírodovědných filmů (dnes přehlídky ekologických filmů) či přírodovědné expedice v tuzemsku i zahraničí bylo v rámci „normalizace“ v r. 1979 z ideologických důvodů stranicky zrušeno a nahrazeno povolenou organizací Český svaz ochránců přírody (ČSOP). Státní ochrana přírody byla původně založena na dobrovolných konzervátorech a zpravodajích (památková ochrana ještě nebyla oddělena), v r. 1958 vznikl Státní ústav památkové péče a ochrany přírody. Tam pracoval RNDr. O. Leiský, kde se podílel na základech legislativní ochrany přírody a byl zakladatelem TISu.. RNDr. Jan Čerovský, CSc, přední český botanik, pracovník Mezinárodního svazu ochrany přírody IUCN při UNESCO (v r. 1973 musel ze Švýcarska vrátit zpět do ČSSR) se stal zakladatelem mezinárodní environmetální výchovy. U nás m.j. redigoval pětidílnou řadu červených knih ohrožených druhů naší přírody a inicioval řadu naučných stezek. Upozorňoval na klíčový význam komunikace s lidmi, zejména v chráněných územích, neboť podle jeho zkušeností úspěšná ochrana přírody je jen z 10 % díky legislativě a administrativě, ale z 90 % díky dobré komunikaci s lidmi. Hovořil o "5P" ochrany přírody: 1. zachování přírodních a krajinných hodnot, 2. výzkum, výchova a vzdělávání (tj. poznávání), 3. aktivní opatření - management, revitalizace, rehabilitace, 4. plánování krajiny, ekologické stability a diverzity, 5. prospěch veřejnosti (ekonomický, zdravotně-hygienický, estetický). Jako dobrý příklad uváděl CHKO Bílé Karpaty (zachování květnatých luk), jako problémový označoval šumavský experiment. V r. 1959 vznikla v Táboře z nadšenců ochrany přírody tzv. "Táborská skupina" (L. Vodák, P. Trpák aj.), která chtěla ochránit či zachránit jedinečné hodnoty Šumavy, jež byla označována za "Zelenou střechu Evropy". Po dlouhodobých přípravách nutných podkladů byla 27. 12. 1963 vyhlášena Chráněná krajinná oblast Šumava na rozloze téměř 170 tis km², jako třetí velkoplošné chráněné území: Rozptýlená trvalá zeleň byla v rámci státní ochrany přírody (KS SPPPOP) mapována jako DNP - dočasně nevyužívané půdy, které byly ve vazbě na intenzifikaci a kolektivizaci zemědělství ze značné části převedeny na zemědělské půdy. Vzhledem k politické prioritě zajištění potravinové soběstačnosti byly zamokřené zemědělské

plochy převážně v 70-tých letech minulého století většinou odvodněny soustavnou meliorací (což napomohlo vysoušení České kotliny, která začala vybudováním Vraňanského plavebního průplavu na počátku 20. století, na soutoku Labe a Vltavy, jež odvodnila mokřady tzv. Tramtárie). Dnes skloňovaná "degradační" maloplošná těžba rašeliny ("píchání borků") mnohde nelikvidovala, ale naopak podpořila revitalizaci rašeliništní lokality obnovou jejího zavodnění (příklad Chalupská slat' na Šumavě s fotogenickým jezírkiem). V poválečných letech byly zalesněny válečné holiny a asanovány kůrovcové stromy (používalo se loupání kůry a chemický přípravek DDT). V letech 1953 - 63 docházelo k rozsáhlému zalesňování pohraničních území (na pozemcích odsunutých Němců), v rámci kolektivizace zemědělských ploch se vysazovaly větrolamy, břehové porosty, zalesňovaly písčiny a zakládaly lesní ochranné pásy. Koncem 70-tých let kulminovaly těžby v imisně poškozených lesích (z uhelných elektráren) - přes 1 mil. m³/rok (zejména v sz. Čechách) a zalesňování těchto ploch (mnohdy nepůvodními dřevinami). Těžby kůrovcového dřeva se pohybovaly kolem 0,5 m³/rok. Do r. 1990 byly všechny lesy ve vlastnictví nebo správě státu (Lesní správy) a ten nesl zodpovědnost za zpracování kalamit.

Potřebné je připomenout sovětskou biologickou ideologii lisenkismu T. Lysenka, odmítající mendelovskou genetiku, nekriticky aplikující Mičurinovy teorie hybridizace a Lamarckovy teorie o dědičnosti získaných vlastností. Ta byla prosazena díky Stalinovu kultu a odmítnuta až po hladomorech a ztrátě produktivity zemědělství za nucené kolektivizace. Akademika Lysenka doplňovala akademička O. B. Lepešinská, se svou pavědeckou teorií o vzniku buněk z nebuněčné „živé hmoty“. Jejich odpůrci byli zlikvidováni, zejména světově významný genetik Nikolaj S. Vavilov, (nar. 1887), který byl odsouzen k nuceným pracím v gulagu na Sibiři, kde v r. 1943 zahynul. V rámci této ideologie byla i u nás až do 60-tých let minulého století zakázána výuka genetiky (zákony G. Mendela), jinak došlo k okamžitému odchodem přednášejícího z univerzity. Zajímavý je příběh kukuřice vyšlechtěné ruským genetikem N. Vavilovem (procestoval celý svět, aby sbíral rostliny které chtěl pěstovat v SSSR k nasycení obyvatel). Za ideologie represivního lisenkismu a zákazu genetiky v SSSR a tedy i v ČSSR a tak jeho kukuřici získaly USA. N.S. Chruščov, který byl kritikem kultu osobnosti J.V. Stalina při návštěvě v USA v r. 1960 získal tuto kukuřici "zpět" a ještě téhož roku ruský velvyslanec na shromáždění zemědělců v Písku doporučil u nás její pěstování na 10 % orných půd, a tak u nás došlo k jejímu značnému rozšíření.

V Československu byl přijat zákon o státní ochraně přírody č. 40/1956 Sb., který sledoval ochranu "přírodních památek", ale i všeobecnou ochranu přírody. Po rozdělení republiky byl tento zákon nahrazen zák. č. 114/1992 Sb., který je doposud, po mnoha aktualizacích, platný. Prvotní ochranná pozornost byla zaměřena na památné stromy. Méně sledovány byly jak lesní, tak travní plochy, rozptýlená trvalá zeleň byla dokonce v rámci státní ochrany přírody (KS SPPOP) mapována jako DNP - "dočasně nevyužívané půdy", které byly v rámci intenzifikace a kolektivizace zemědělství ze značné části převedeny na zemědělské půdy. Vzhledem k politické prioritě zajištění potravinové soběstačnosti byly odvodněny zamokřené zemědělské plochy převážně v 70-tých letech minulého století (1960 - 1980) většinou soustavnou meliorační drenáží (což napomohlo vysoušení České kotliny, která začala vybudováním Vraňanského plavebního průplavu na počátku 20. století, na soutoku Labe a Vltavy, jež odvodnila mokřady tzv. Tramtárie). Dnes skloňovaná "degradační" maloplošná těžba rašeliny ("píchání borků") mnohde nelikvidovala, ale naopak podpořila revitalizaci rašeliništní lokality obnovou jejího zavodnění (příklad Chalupská slat' na Šumavě s fotogenickým jezírkiem). Velkým úspěchem bylo vytvoření reprezentativní sítě maloplošných chráněných území v počtu několika tisíc položek. Podařilo se vybudovat základní systém velkoplošných chráněných území, především v důležité kategorii „chráněná krajinná oblast“, kde byla snaha vytvářet modely péče o krajinu, s ochranou nejhodnotnějších jádrových území a připuštěným hospodářským i jiným využíváním, které by způsobem i rozsahem odpovídalo tomu, čemu dnes říkáme trvale udržitelné. Došlo k výraznému zvětšení zalesnění ploch Česka. Pokradmu byly TERPLANem koncem 90-tých let minulého století vymezeny "postižené oblasti" Česka.

Prvním národním parkem byl Krkonošský, vyhlášený v r. 1963 (druhým byl NP Šumava, vyhlášený v r. 1991). Na ochraně přírody a jejích aktérech se mnohdy výrazně propsal politický vývoj. Po tzv. Pražském jaru v r. 1968, které podpořila řada racionálních osobností, následoval srpen 1969 a následně tzv. normalizace s politickými postihy "nespolehlivých" osob: zákaz publikování, zákaz graduování a zákaz vycestování. V pozdější době po uvolnění byla některým osobnostem v rámci rehabilitace nabídnuta možnost habilitace (což někteří nevyužili). Na ochraně přírody a jejích aktérech se mnohdy výrazně propsal politický vývoj. Po tzv. Pražském jaru v r. 1968, které podpořila řada racionálních osobností, následoval srpen 1969 a následně tzv. normalizace s politickými postihy "nespolehlivých" osob: zákaz publikování, zákaz graduování a zákaz vycestování. V pozdější době po uvolnění byla některým osobnostem v rámci rehabilitace nabídnuta možnost habilitace (což někteří nevyužili).

d) Období průmyslového zemědělství a výroby "pralesové divočiny"

Po něžné / sametové revoluci v listopadu 1989 došlo k zásadním proměnám v držbě pozemků, Prostřednictvím pozemkových úřadů docházelo k přerozdělování pozemků. Problémová byla vazba Pozemkových knih (před r. 1948) a "komunistickou" evidencí nemovitostí. V rámci Evropy máme nejvíce roztržštěné vlastnictví nemovitostí (přes 15 mil. parcel), přičemž 1 vlastník má v průměru 6,3 parcel, které mají průměrnou výměru 0,4 ha. Přitom však dnes máme největší půdní bloky v Evropě a největší podíl pronajatých půd - cca 80 %. Avšak průměrná velikost rodinné farmy přesahuje 30 ha (největší vlastník má údajně plochu přes 250 tis. ha), zatím co v EU je to v průměru 17 ha. Novodobí oligarchové, odtržení od citových vazeb na půdu, sledují převážně výnosovou složku. V současnosti běžné hony několikanásobně překračují nově požadovanou max. výměru 30 ha, dochází k "průmyslovému zemědělství" za použití velkorozměrové zemědělské mechanizace a množství agrochemikálií, se všemi dnes známými negativními dopady na krajinu - vysušování, kontaminace vod, likvidace biodiverzity.

Do protikladu se dostala ochrana přírody. Někdejší tradiční ochrana dochovaných hodnot přírody a krajiny a jejich zlepšování a předběžná opatrnost byly postupně pošlapány. Po vzniku nadměrně rozsáhlého Národního parku Šumava, vyhlášeného v porevolučním kvasu "sametové revoluce", vyvstala otázka jak s ním naložit. Prvotně módní přístup - bezzásahovost přešel v doktrínu a ta ve zhoubnou ideologii. A tak učitelé z Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity (jako členové vědecké rady Správy NPŠ) prosadili toto území jako svou experimentální plochu (dle slov B. Moldana), kteří kůrovce zneužili k nejrychlejší a nejrozsáhlejší výrobě "divočiny". Došlo k inflaci "vědců", např. zaplacením spoluautorství v prestižním časopise Nature bylo odůvodnění profesorské habilitace. V rámci novodobé ideologie došlo k rozsáhlé mediální propagandě vedené luxusně placeným, militantním Hnutím Duha, pod vedením aktivisty J. Bláhy (profesně veterinář). Zatímco "selský rozum" věděl, že ponecháním - skladováním dřeva v kůře znamená jeho zkázu organismy z kůry, vědec až po dlouhém procesu došel k poznání, že je nutno sanovat kůrovcové kmeny zbavením jejich kůry. V novodobé přírodo-ideologické válce se soupeří o ovládnutí myslí, formování názorů a z toho vyplývajících postojů lidí pomocí dlouhodobé řízené sofistkované propagandy, nepravdivých fabulačních informací / fake news a to k obsazení vedoucích pozic a následně k získání finančních prostředků. Ideologie bezzásahovosti se projevuje typickými atributy: zamezení demokratických požadavků (nereflektované masové protestní pochody ke státní hranici), zamezení oponentury, postihy či odchody nekolaborujících osob z významných pozic. Odborníci, kteří dokáží spolupracovat s přírodou i lidmi byli vyobcováni. Základnou prosazení ideologie výroby divočiny přírodními procesy jsou dlouhodobé sofistkované dezinformace / Fake news. Oproti běžné minulé a světové praxi ochrany přírody vedoucí "ochránci" dokonce vedou ochranu bez Plánu péče (NPŠ), neprovádí analýzy a vyhodnocení vývoje chráněných území, k nastavení dalšího monitoringu a managementu, příp. úpravě stupně způsobu ochrany. Stejně jako předchozí fašistická a komunistická ideologie je zločinná a utopická i současná ideologie bezzásahové výroby pralesové divočiny tam, kde pro to zatím nejsou vhodné aktuální přírodní podmínky.

Podle ideologických obhájců (V. Dolejský aj.) i přes rozsáhlé škody v národním parku nevznikají škody. Hnutí DUHA se napojilo na současné MŽP a skupinu kariérních ideologů - kteří se označili za vědce a pomocí grantů si Šumavu prosadili jako své experimentální území, odkud je potřebné vytěsnit obyvatele i turisty (k nejhlásitějším patří P. Kindlmann a J. Hruška). Zástupným důvodem se stal tetřev, který zde v hojném množství žil s tisícovkami obyvatel (na základě etologického principu imprinting), neboť nebyl likvidován neregulovanými predátory a měl vhodné prostředí - lesy, potravu i vodu. Ideologové požadují rychlou a rozsáhlou výrobu divočiny přírodními procesy, což je současným důvodem fatálního rozšíření kůrovcové kalamity (podle nich je kůrvec architektem lesa, který jim pomůže nejrychleji vytvořit "přírodní les"). Absolventka tamního studia žádající o zaměstnání, na otázku co se Šumavou, odpověděla: je třeba aby celá uschla - aby vznikl přírodní les - ale bude to těžké. Takto vzniklá ideologie bezzásahové výroby "pralesové divočiny" se stala ohniskem současného ekologického rozvratu Česka. Krize narušení ekologické stability a krize narušení společenské stability vychází ze stejného základu: nedostatečného sociálního vnímání přírody a lidí a jejich harmonické sounáležitosti. Bezzásahová ochrana přírodních procesů je zločinem.

Novodobá ideologie ochrany evolučních bezzásahových přírodních procesů pod mantrou "*příroda si sama nejlépe pomůže*", vystřídala předchozí dvě zločinné ideologie. Původní móda se stala doktrínou, která přerostla v ideologii, kterou využili kariérní osoby. Byla prosazena i přes rozsáhlé demokratické protesty v aktualizaci zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. v r. 2017 na základě požadavku současného ministra životního prostředí (pokradmu byla uplatňována a rozšiřována již od vyhlášení NP Šumava). Další bezzásahové segmenty rychle přibývají - Jeseníky, Rejvíz ...

V uvedené novele zák. č. 114/1992 Sb. se v §16 Národní parky uvádí:

(1) Rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním a mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového, lze vyhlásit za národní parky

V rámci prosazování současné ideologie "výroby pralesové divočiny" je záměr zcela převažující kulturní ekosystémy v NP Šumava bezzásahovou sukcesí přeměnit samovolnými přírodními procesy na "přirozené ekosystémy" (polomy, povodně, eroze, požáry, sucha, epidemie chorob a škůdců)

(2) Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů odpovídajících danému stanovišti a dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti a musí být v souladu s cíly sledovanými jejich vyhlášením

Zachování ekologicky stabilních přirozených ekosystémů odpovídajících danému stanovišti, je na Šumavě hrubě narušováno vysoušením nejceněnějších retenčních biotopů - rašelinišť, díky chťené disturbanci hřebenových smrčů v délce více než 60 km, "vyčesávajících" vláhonosné ovzdušné srážky

(3) Dlouhodobým cílem ochrany národních parků je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů vč. zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území národních parků

Naoktrojovaná rychlá a rozsáhlá většinová bezzásahovost národních parků nesleduje jejich reálnou situaci - ekologicky nestabilní biotopy a vzrůstající stresové faktory klimatických změn. Čím rychlejší a větší je zdivočení přírody v nestabilních biotopech, tím větší a rozsáhlejší je zdivočení počasí (strom je základní klimatickou a ekologicko-stabilizační jednotkou), v důsledku ekologické destabilizace krajiny.

(4) Posláním národních parků je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, která nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku.

Překryvné druhy ochrany přírody a krajiny v národních parcích zákon zcela opomíjí.

V příloze č.4 zák. č. 114/1992 Sb. se jako předmět ochrany NP Šumava uvádí přírodní ekosystémy vázané na přírodovědecky nejhodnotnější část horského celku Šumavy, přičemž předmětem ochrany jsou též evropsky významné druhy a *typy evropských stanovišť, pro něž jsou na území národního parku vymezeny evropsky významné lokality*. **Avšak celý NPŠ tvoří součást EVL Šumava), proto tato legislativní specifikace naprosto neodpovídá skutečnosti, neboť vůbec také nevymezuje Biosférickou rezervaci UNESCO, ochranu rašelinišť Ramsarskou úmluvou a Chráněnou oblast přirozené akumulace vod Šumava !!!** a Správa NP Šumava se také podle toho chová.

ZOPK

Ramsarská úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam / The Ramsar Convention on Wetlands (především jako bioty pro vodní ptactvo), k níž ČR přistoupila (spolu se 160 státy světa), nás zavazuje věnovat dostatečnou ochranu vyhlášeným mokřadům, k nimž patří např. šumavská rašeliniště. A právě tyto **nejcennější retenční rašeliništní bioty na Šumavě rychle vysychají** díky vnucenému rozsáhlému odumření hřebenových lesních porostů. Světový den mokřadů byl vyhlášen 2. února, neboť tehdy byla podepsána tato úmluva (v r. 1971 v Ramsaru v Íránu).

Aktualizace zák. č. 114/1992 Sb. k národním parkům nesleduje další překryvné druhy ochrany, např. Biosférickou rezervaci UNESCO či Chráněnou oblast přirozené akumulace vod, formálně pak Evropsky významnou lokalitu. Jednouúčelová novela ZOPK má příkryt hazardní zločinné bilionové škody naoktrojovanou bezzásahovostí. Při představování uvedené novely se zdůrazňovalo, že se jedná o území s převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozmeněných ekosystémů, přičemž cílem je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů na převažující ploše NP, a toto je požadováno dosáhnout bezzásahovostí max do 30 let. Zóny měly být důsledně odborně vymezené, ne politicky dohodnuté, přičemž měly být vymezovány tak, aby minimalizovaly nepříznivé vlivy na pozemky jiných vlastníků lesů - což je výsměchem k rozšíření kůrovcové kalamity z chráněné množárny na Šumavě !

Reálná situace se pod násilným prosazováním bezzásahovosti je dramatická - došlo k ekologickému rozvratu nejen Šumavy, ale i Česka. **Ekologicky nestabilní ekosystémy NP Šumava byla zcela rozvráceny, humidní Šumava se stává díky požadované disturbanci hřebenových smrčín aridní lesostepí** V krátké době došlo ke genocidě jedinečné chráněné květeny Šumavy, k likvidaci chráněných habitatů EVL Šumava, proto IUCN zařadila BR Šumava na Červený seznam. V novelizaci zákona o ochraně přírody a krajiny nejsou zajištěny překryvné funkce NP Šumava, zejména CHOPAV Šumava vč. Ramsarské úmluvy a Biosférická rezervace UNESCO.

Nepřehlédnutelným "úspěchem" bezzásahové výroby divočiny je holocaust smrkových lesů Česka, z chráněné množárny v NP Šumava migračním typem Stepping Stones), nepříznivé ovlivnění mezoklimatu Šumavy kůrovcovou disturbancí větrolamu hraničních hřebenových smrčín (v délce přes 60 km v převládajícím jz. směru větrů), což zásadně přispívá k transformaci humidní Šumavy v aridní a k vysušování nejcennějších biotopů - retenčních rašelinišť chráněných Ramsarskou úmluvou, s nepříznivým dopadem na Českou kotlinu - a to vše za synergického působení zvyšujících se stresových faktorů klimatických změn.

Celková možná retenční kapacita zemědělských půd v ČR je cca 8500 mil. m³ vody, avšak současná jejich retenční schopnost se snížila na cca 5 000 mil. m³, vzhledem k jejich dehumifikaci, utužení, ztrátě biologické aktivity a eroznímu poškození (dle VÚMOP). Dochází tak k výrazným změnám BPEJ a tedy i jejich cen. **Udržení vody v krajině je naprosto prioritní potřebou.** Narůstající vodohospodářské problémy má řešit nový zákon o vodě.

Základním vodohospodářským opatřením je co nejefektivnější zadržování vody v území, čímž současně se zlepší mikroklima, zajistí voda pro růst vegetace, sníží se nároky na čištění vod a kanalizaci a zejména se omezí fatální dopady na ekosystémy. Půda v dobrém stavu dokáže zadržet i přívalový déšť, tj. 30 mm srážek v průběhu hodiny, příp. 80 mm srážek v průběhu tří hodin

(normální dešť je kolem 5 mm/hod, prudká bouřka 15-20 mm/hod). Zásadním problémem je snížená a dlouhodobě - v posledních 70 letech se snižující odolnost naší krajiny vůči extrémním projevům počasí.

V ÚPD je nutno dbát na ochranu vodních poměrů, erozní odolnost a retenční schopnost krajiny. Zastavitelné plochy je nutno navrhovat tak, aby nebyly negativně ovlivněny odtokové poměry (např. násypy dopravních staveb apod.).

Nezbytné je vycházet z komplexního pojetí vývoje krajiny a to nejen z místního pohledu, ale i globálního. Nejvíce skloňovaný pojem - klimatické změny, prvořadě nesledují zásadní vazby na vegetační pokryv, ale žel, pouze emise „skleníkových plynů“. Základním mitigačním opatřením je zajištění příznivých hodnot vegetace a vody, což je postulátem udržitelného klimatického média. Dá se říci, že je zcela přehlížen základní axiom, který je také zapracován do Evropské vodní charty: „**Pro zachování vodních zdrojů má zásadní význam rostlinstvo, především les**“. **Strom je základní klimatická a ekostabilizační jednotkou, což věděli již naši pohanští předkové. Základním mitigačním opatřením je zajištění příznivých hodnot vegetace a vody, což je postulátem udržitelného klimatického média. V současnosti není také respektována Evropská úmluva o krajině (12/2017 Sb. m.s.)**

Většina osob, které souhlasili s vyhlášením Národního parku Šumava, toho dnes lituje. Současná ideologie bezzásahové přírodní výroby "divočiny" v ekologicky nestabilních biotopech snadno zničila většinu ochraňovaných hodnot v příslušných segmentech přírody. Pro uklidnění veřejnosti jsou kůrovcové stromy mnohdy statisticky vedeny jako polomové, takže kůrovec zdánlivě již ustupuje.

Malý koloběh vody v ekologicky vyváženém přírodním prostředí, s dostatkem lesů, je tvořen z 50 % infiltrací / vsakem, ze 40 % evapotranspirací (evaporace a transpirace) / celkovým výparem a z 10 % odtokem. V urbanizovaném prostředí je tento poměr dramaticky změněn: z 15 % vsakem, ze 30 % výparem a z 55 % odtokem.

Základem zajištění retenčních schopností krajiny jsou ekologicky stabilní lesní a travní porosty, které dokáží zadržet až třetinu vodních srážek, takže jsou rozhodujícím faktorem pro omezení rizik z přívalových srážek a povodní.

Fanatičtí ideologové přírodní výroby divočiny zneužili kůrovce k rychlé likvidaci převládajících smrkových lesů. Zastoupení smrku v našich lesích bylo 45 %, jejich požadavek je 11% a většina listnaté stromy, reálná potřeba smrku je 35 %, často jako přípravné dřeviny - popisuje P. Martan v publikaci Lesy českého státu II.

Voda v krajině se stává rozhodujícím limitujícím faktorem jak pro osídlení území, tak pro zemědělskou a lesnickou činnost. V ČR jsme závislí na povrchové vodě. Nejlepší podmínky pro zadržování a vsakování vody poskytují lesní plochy (nejlépe smíšené), rašeliniště a travní porosty, případně jeteloviny a jetelotrávy, negativní pak nepokrytá pole či obiloviny. Žel zatím nedochází ke sledování širších vazeb (někdejší humidní Šumava se fatálním šumavským experimentem, vlivem bezzásahové výroby „divočiny“ - kůrovcovou disturbancí hřebenových smrčů v délce 60 km), xerofytizuje, takže se radikálně mění mezoklima povodí Vltavy a Úhlavy a stupňují se stresové faktory podmíněného sucha (tedy nelze vše svádět na klimatickou teplotní změnu a zvyšování skleníkových plynů).

Problematika národní kůrovcové apokalyptické likvidace lesů vzešla z chráněného epicentra - množárny kůrovce na Šumavě. Podivné ale je, že MŽP si vyhradilo vrchní státní dozor nad lesy (v lesním zákoně) a také, že prosazuje rychlou a rozsáhlou přeměnu kulturní Šumavy na "pralesovou divočinu", přičemž 37,5 % všech lesů je začleněno do některé kategorie chráněných území a navíc všechny lesy jsou ze zákona chráněny jako významné krajinné prvky, avšak kalamita se svádí jen na nečinnost Ministerstva zemědělství. Tragický vývoj

výroby "divočiny" NP Šumava - 40 % bezzásahových zalesněných ploch se neobnovuje, resp. nastoupily expanzivní druhy vysokých trav a borůvkových polokeřů, kterým vyhovují kyselé degradované půdy, Současně došlo nejen ke genocidě chráněné květeny Šumavy, ale i likvidaci velké části chráněných biotopů / habitatů EVL Šumava a k likvidaci vodohospodářských hodnot CHOPAV Šumava, což ve svém celku předznamenalo národní lesní a vodohospodářskou katastrofickou situaci. Pod legislativním pojmem "přírodě blízká území" se rozumí "divočina", což je i ve výkladu "velké novely zák. č. 114/1992 Sb., týkající se hlavně národních parků, v řeči ideologů divočiny dokonce "pralesová divočina", neboť oni bezzásahovou ochranou přírodní procesů jsou jejími tvůrci (což je příbuzné utopické obecně prospěšné tvorbě předchozích ideologií). Ve zdůvodnění této novely (J. Horník) se k vyhlášení nových území v § 40 uvádí: "Tato území jsou převážně výsledkem dosavadního lidského hospodaření a je proti smyslu ochrany přírody v těchto územích jakkoliv omezovat stávající hospodaření. Dle argumentace zástupců MŽP jsou vlastníci pozemků jakýsi "bandité", kteří v okamžiku zveřejnění záměru vyhlášení chráněného území své pozemky úmyslně zničí, aby vyloučili jejich ochranu, Tento argument je krajně spekulativní a nepřijatelný. Znění tohoto odstavce se zdá bohulibé, v praxi by znamenalo ještě tvrdší omezení než v režimu připravovaného chráněného území a to pouze na základě návrhu, tedy bez řádného projednání a ještě před případným vyhlášením, Tento odstavec 5§40 jde proti listině práv a svobod, protože vlastník může být omezován pouze ve veřejném zájmu za úplatu, návrh na vyhlášení bez řádného projednání a vyhlášení ještě není deklarovaným veřejným zájmem a nárok na úplatu tedy náhradu dle § 58 zák. č. 114/1992 Sb. by vlastník pozemku před vyhlášením chráněného území těžko vymáhal."

Analogická situace a zkušenosti ze situace NP Šumava jsou předmětem odporu proti vyhlášení dalších národních parků, např. Křivoklátku, neboť by došlo:

- a) k likvidaci nepůvodních, neinvazivních, ale dobře prosperujících druhů: modřínů, douglasek, muflonů
- b) k vymezení většiny území k bezzásahové ochraně přírodních procesů, vč. epidemií chorob a škůdců, erozí, požárů, polomů, povodní, sucha, ...
- c) ke znepřístupňování území.

Proto toto území lesnického skvostu bylo vyhlášeno Lesnickým parkem.

V ideologicky prosazené bezzásahové přírodní výrobě divočiny v ČR je zcela opovrhován základní požadavek ochrany přírody - předběžná opatrnost, ač dochází k rozsáhlým environmentálním a ekonomickým zločinným škodám. V uvedené realizované „koncepti“ chce MŽP a AOPK vyhlášovat další národní parky a na nich povinně požadovat bezzásahovost na většině území ! Počátek rozvratu našich lesů spočíval v legislativním zakotvení vrchního státního dozoru MŽP nad lesy ČR.

Současný zákon ochraně přírody a krajiny z r. 1992 po několika desítkách novel v průběhu téměř 30 let neodpovídá jak současnému stavu přírody a krajiny vč. stresových faktorů klimatických změn, tak vazbě na ostatní legislativní předpisy, v praxi se povyšuje nad ostatní potřeby, zejména vodohospodářské, které hrubě narušuje, zejména CHOPAV, vodní zdroje, či Ramsarskou úmluvu. Proto jeho požadavky se dostávají do rozporu se základní potřebou vymezenou EU - trvale udržitelným vývojem ekologickým / environmentálním, ekologickým i sociálním a jsou primárním důvodem i současné kůrovcové katastrofy (MŽP si legislativně vyhradilo vrchní dozor nad lesy v lesním zákoně), avšak svými požadavky jí napomáhá, kromě rozšiřujícího se sucha. Současné vynucované rozšíření bezzásahovosti na většině území ekologicky nestabilního NP Šumava (přes 52 %) v tamních kulturních biotopech, za situace, kdy kůrovcová kalamita pokračuje a dále se rozšiřuje, je neodpovědným, racionálně nezdůvodněným, zločinným požadavkem. Obce v NPŠ však obtížně mohou protestovat, neboť se staly skutečnými vazaly Správy NPŠ (ani babička nemůže bez povolení Správy NPŠ navštívit hřbitov v zakázaném území). Staletí provozovaná obchodní cesta Luzenským údolím, dnes

náročně zpevněná vojenská silnice a její hraniční přechod "Modrý sloup", i přes požadavky bavorské strany, je stále pro turisty nepovolen, a dokonce současný ředitel neváhá použít jakékoliv prostředky - milionovou pokutu vůči skutečným milovníkům a znalcům přírody z.s. Otevřená Šumava k protestnímu pochodu za povolení pouze pěšího používání ! Většinu území NPŠ nemohou obce jakkoliv využívat, "zbytkové území tzv. soustředěné péče" je pod trvalým dohledem Správy NPŠ, ekofarmy, které by zachránily jedinečný genofond horských luk Šumavy nejsou žádoucí. Vzhledem k současné situaci, kdy dochází ke kůrovcové apokalypse, by mělo být rozšiřování bezzásahovosti v NPŠ, které se stalo kůrovcovým epicentrem, odloženo alespoň do ukončení kůrovcové gradace v ČR. Naši ideologové bezostyšně prohlašují, že likvidací Amazonských lesů dochází k likvidaci "chladničky" světa, u Šumavy to zřejmě neplatí - tam je nade vše nadřazena rychlá a rozsáhlá výroba divočiny.

Legislativní úpravy zák. č. 114/1992 Sb. má již 35 verzí, s problémovými vazbami na situaci návazných právních předpisů v oblasti životního prostředí

Zákon ČNR o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., ve znění zákonného opatření Předsednictva ČNR prov. vyhl. č. 347/1992 Sb., zák. č. 289/1995 Sb., Nálezu ústavního soudu ČR č. 3/1997 Sb., zák. č. 16/1997 Sb., 123/1998 Sb., 161/1999 Sb., 238/1999 Sb., 132/2000 Sb., 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 100/2004 Sb., 168/2004 Sb., 218/2004 Sb., (460/2004 - úplné znění), 166/2005 Sb., 387/2005 Sb., 444/2005 Sb., 186/2006 Sb. (změnový zák.), 222/2006 Sb., 267/2006 Sb., 390/2006 Sb., 425/2006 Sb., 96/2007 Sb., 141/2007 Sb., 267/2007 Sb., 124/2008 Sb., 167/2008 Sb., 312/2008 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 262/2009 Sb., 281/2009 Sb., 291/2009 Sb., 349/2009 Sb., 381/2009 Sb., 18/2010 Sb. (úplné znění), Nález Ústav. soudu č. 256/2010 Sb. (§ 68 odst.3 a 4), 350/2012 Sb., 64/2014 Sb., 175/2014 Sb., 250/2014 Sb., 14/2015 Sb., 39/2015 Sb., 319/2016 Sb., 123/2017 Sb., 183/2017 Sb.,

Na Slovensku byl přijat nový zákon č. 563/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, který různé kategorie a zóny chráněných území rozdělil do pěti stupňů ochrany, přičemž do 1. stupně spadá celé území SR (v místech, kde není vyhlášen vyšší stupeň ochrany). "Gubernátorem" - vedoucím Zastoupení EU na Slovensku byl od r. 2018 jmenován L. Miko. Pod jeho metodickým vedením je snaha ve východních zemích EU rozšiřovat chráněná území (EVL) a vyrábět divočinu (neboť západní země krajinu převážně exploatovaly na výrobu a osídlení).

Závěr

Člověk je původcem velkých přírodních katastrof, největší přírodní katastrofou je sám člověk. **Příroda nemá žádná přání, záměry ani cíle. Proti bídě toužebných ideologických utopií je možno realizovat inteligentní oduševnělé povědomí toho, co je potřebné, aby se pozitivně měnila nejistá situace na naší planetě.** Jádrem problému současné domácí ochrany přírody spočívá ve skutečnosti, že **nechceme-li přijít o bohatství druhové a biotopové diverzity, nemůžeme vystačit s pouhým vyhlášením jakéhokoliv stupně ochrany některých území**, což se u nás obvykle zvrhne v administrativní úřednickou rigidní represivní „ochranu“, tj. zneprístupnění nejen pro obyvatele, ale i pro potřebné extenzivní hospodaření, resp. řízenou sukcesi / ekosystémový asistenční management. Následné „využití“ je pak mnohdy jen pro „parazitické“ fundamentální, akademicky sterilní puristické stejnověrce a jejich granty. Současní ideologové populisticky uplatňují lživé **báchorky o nutnosti bezzásahovosti k zajištění biodiverzity**, avšak právě ta je takto fatálně likvidována, a to jak druhová, tak biotopová - což dokládají zde uvedené další bloky: Genocida květeny Šumavy, EVL Šumava v likvidaci aj. Díky rychle vzrůstajícímu podílu souší, se ve sledované biodiverzitě však může nově vyskytnout několik druhů dřevožijných hub a dřevožijného hmyzu.